

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

**ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН "БАКАЛАВЪР" ПО
СПЕЦИАЛНОСТТА „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ”, ОБЛАСТ НА ВИСШЕ
ОБРАЗОВАНИЕ: 9.0, „СИГУРНОСТ И ОТБРАНА”, ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ: 9.1. „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ”**

Форма на обучение / Редовна, Задочна/

Срок на обучение – 8 семестъра/четири учебни години/

Обучение – обучението се извършва във ФИСН

1. Цели на обучението

Обучението на студенти по специалността „Национална сигурност” отговаря на обществените очаквания за подготовка на високо квалифицирани специалисти, които да имат компетентности по ключовите елементи от защитата на националната сигурност и отбрана. Те трябва да имат подготовката за работа при условия на сътрудничество с другите страни-членки на ЕС и НАТО, както и да са в състояние да гарантират националната сигурност и отбрана в изпълнение на националните политики на Република България в тези области. Целта на образованието по национална сигурност е да подготви експерти, които да имат компетенции и могат да изготвят оценки на заплахите и предприемат действия за гарантирането на глобалната, регионалната и националната сигурност и отбрана в нейните ключови елементи.

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски” предлага бакалавърска програма, каквато не съществува в другите граждански университети на Р България и която цели да запълни съществуващи празнини в обучението по национална сигурност и отбрана. Обучението е актуално и в контекста на обявената в края на 2016 г. от г-жа Могерини, комисар по външна политика и сигурност и зам. председател на ЕК Концепция за развитие на независима от НАТО сигурност и отбрана на ЕС. За добрата подготовка и специализации и придобиване необходимите компетентности от студентите е предвидено обучение в два модула:

1. Национална и корпоративна сигурност. Целта на този модул е да даде на студентите необходимите компетенции за работа в областта на системата-структурите и звената за национална и корпоративна сигурност .

2. Европейска сигурност и отбрана. В този модул ще се изучава историята, организацията и базовите принципи на политиката по отбраната на страната.

За постигане на тези цели в учебното съдържание се прави характеристика на организацията и управлението на системата за национална сигурност и на нейните подсистеми за сигурност и отбрана. Разглеждат се организацията и управлението на специалните и полицейски служби в дейностите им за гарантиране на вътрешния ред и сигурност- защита на националната сигурност, противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, граничния и миграционен контрол. Определя се рамката на международното сътрудничество в борбата срещу трансграничната и организирана

престъпност и противодействието на тероризма, очертава се ролята на: корпоративната, фирмена сигурност като ефективен инструмент за защита на фирмата, собствеността, имуществото и активите ѝ, както и на организацията на антитерористичната дейност и на другите дейности по управление на кризи и защита на критичната инфраструктура. Студентите се запознават, така също, с принципите на изграждане на БА, като армия от НАТО, както и с нейните приоритети и отговорности и осигуряването на националната и съюзната отбрана.

Завършилите образователно-квалификационна степен бакалавър по специалността „Национална сигурност” ще притежават следните групи знания:

- Ще познават същността и ще анализират и оценяват глобалните и регионални промени, явления и тенденции, както и ще могат да предвиждат и разпознават основните заплахи – външни и вътрешни пред националната сигурност на страната.
- Ще могат да оценяват и анализират концепциите и моделите на системата на международните отношения, организациите и националните политики в сферата на националната сигурност, да имат познания за политиките на ЕС по въпросите на сигурността както и познания за възможностите на НАТО в тази сфера.
- Ще познават националните политики в сферата на националната сигурност, институциите и органите ангажирани със защитата на националната сигурност и отбрана, техните функции, взаимодействие и координация, както и организацията на дейностите им, включително тези по противодействие на престъпността, охраната на обществения ред и на държавната граница, контрола на наркотичните вещества и общоопасните средства.
- Ще анализират рисковете и заплахите за националната сигурност от терористични нападения върху граждани на Република България, транспортните системи на страната (железопътна и пътна инфраструктура, тръбопроводи, водоеми, електропроводи, комуникационни кабели) и ключови икономически обекти (складове с горива, рафинерии и електроцентрали).
- Ще познават структурите и начина на функциониране на Българската армия, участието на Република България и въоръжените сили на страната и техният принос за европейската и регионална сигурност.

Получавана квалификация

Образователно-квалификационната степен "Бакалавър" се придобива в рамките на четири учебни години (осем семестъра) за редовна и задочна форма на обучение. То завършва с полагане на държавен изпит. Дипломираните се получават професионална квалификация "Експерт по сигурността". Студентите провеждат специализиран стаж в структурните звена от подсистемата за вътрешен ред, сигурност и отбрана. Те имат възможността да се включват в работата по проекти от областта на защита на вътрешния ред, отбрана и сигурност, опазването на обществения ред, управлението на

риска в сферата на сигурността, организацията и управлението на корпоративната и фирмена сигурност, защитата на критичната инфраструктура.

Бакалаврите завършили специалността, ще могат да се реализират в структурите и звената от системата за сигурност, с правомощия по защитата на националната сигурност и отбрана- ДАНС, МВР, МО, както и в специални органи и звена– Специализиран Отряд за Борба с Тероризма, Държавна агенция „Оперативно-технически операции. Те ще могат да имат професионално развитие и в Министерство на правосъдието- Главна дирекция „Охрана” и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, в органите на централна държавна власт и управление, на местна власт и самоуправление, ангажирани с дейности по осигуряване на сигурността и отбраната, опазване на обществения ред, управление на кризи и защита от бедствия и аварии на териториите и населените места.

Придобитата в специалността "Национална сигурност" професионална квалификация предоставя възможности завършилите специалността да се реализират и адаптират успешно към динамиката на промените в системата за национална сигурност и отбрана и корпоративна и фирмена сигурност още и като:

- експерти по сигурността и отбраната в управленски и административни звена от структурите на Президентството, Министерския съвет, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, и други органи с функции по сигурността;
- експерти и специалисти в сферата на сигурността и отбраната в институциите от публичната администрация (централна и териториална администрация на държавната власт);
- експерти по сигурността в организациите и институциите на ЕС- структури за сигурност и НАТО, в различните български и чужди неправителствени организации и др.
- експерти в областта на корпоративната и фирмена сигурност в търговските дружества, както и в различните политически и обществени организации и др.

1. Описание на професионалните и на общите Придобити компетентности

След завършване на обучението, бакалаврите специалност „Национална сигурност” придобиват **Специални професионално ориентирани компетентности** включващи:

- Научен подход и критичен анализ към оценката на рисковете, заплахите и конкретните действия в сферата на националната сигурност. Умения за работа в екип и създаване на прогнози, оценки и анализи, планове и мерки за противодействие на рисковете и заплахите срещу националната сигурност, както и на националния суверенитет като цяло.

- Умения да обработват и анализират информация в сферата на националната сигурност и да предприемат действия по реализирането на стратегии за защита и укрепване на структурите и звената за национална сигурност. Да могат да адаптират националните стратегии към конкретни ситуации, както и да ръководят изпълнението

на тези стратегии. Да използват и адаптират водещи наши и чужди практики при оценка и анализ на рисковете срещу националната сигурност.

- Да могат да консултират в сферата на планирането, организацията и управлението на ключови звена в елементите на националната и корпоративна сигурност. Да ръководят структури и организират дейността на структури и звена за корпоративна и фирмена сигурност – в дейностите им по защитата на личността, активите и имуществото, както и фирмените интереси.

- Ще могат да вземат решения, базирани на научни методи, които имат отношение към националната сигурност, регионалната и глобална сигурност и отбрана. Ще могат да вземат самостоятелно адекватни решения в екстремни ситуации в случаите на застрашаване на националната сигурност и отбрана.

- Ще могат да планират и изпълняват конкретни действия за противодействие на организираната престъпност, икономическата сфера, трафика на хора, оръжия и наркотици както на производството и транзита на наркотици и оръжия за масово поразяване.

- Ще притежават *лидерски умения* в изграждането на ефективни екипи и ще могат да организират тяхната работа както и да поддържат висока мотивацията на техните членове. Ще имат потенциал и компетентност за анализиране и оценяване на глобалните, националните и регионалните предизвикателства към сигурността и отбраната, наред със знания на малцинствените, етническите и културно-религиозни различия на причините и условията за възникване на рискове и заплахи към сигурността и на методите за отстраняване и намаляване на силата и въздействието им.

Завършилите Бакалаври придобиват и Общи компетентности даващи им възможности за :

- Развиване на способности и компетентности за прилагане на правната и нормативна уредба в областта на националната и сигурност. Умения да се анализират, прогнозираят и оценяват условията за възникване на кризи и конфликти. Развиване на креативно мислене, като наред с това обективно и достоверно се анализират и оценяват потенциалните рискове и заплахи за националната и корпоративната, фирмена сигурност.

- Изграждане на качества и компетентност за ползване на съвременните информационни технологии и прилагането им в дейностите свързани със сигурността и отбраната. Създаване на възможности за анализиране на данни, факти и процеси и вярна оценка на явленията, събитията и процесите и вземане на оптимални решения за действия в критични ситуации.

- Да разработват експертни решения и оценки и предлагат използването на съвременни методи и средства свързани с организацията и управлението на звената от подсистемите за националната сигурност и отбрана, тези на корпоративната, фирмената сигурност и да поемат отговорност за планирането и осигуряване на дейностите по изпълнението им.